

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 404. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960104016.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

153. Fabel.

Tvistighed mellem Metaphysica og Agerdyrkningen.

Metaphysica og Agerdyrkningen mødte hinanden engang paa en snever Vey, og, som den eene ikke vilde gaae tilside for den anden, sagde Metaphysica til Agerdyrkningen: Hør Morlille I Veed I vel hvem jeg er, og veed I vel hvad I Selv er? Ja vist, svarede Agerdyrkningen, jeg haver den Ære at kiende Madamen, og veed hendes Forretninger, de ere mestendeels de samme, som en vis Keysers, der drev en vis Tiid af Dagen bort med at jage efter Fluor. Dette spidske Svar forbittrede Metaphysica saaledes, at hun med Magt vilde trænge sig igiennem; men, saasom Agerdyrkningen var sterkere og solidere, fik hun Overhaand, og fortsatte sin Reyse. Herudover reysede sig Proces mellem disse tvende Damer, og blev samme Proces ageret for Pedanteria, som udi samme Aar forrettede Dommer-Embede. Dommen blev denne, at Agerdyrkningen, som det ringeste Videnskab, skulde herefter regnes iblant gemeene Haandverke, og at den blev forbuden at lade sig indfinde udi Samqvemme, hvor de høye Videnskabe vare. Agerdyrkningen, som ved denne Dom saae sig saaledes at være for-haanet, kunde ikke fordøye saadan Spot, og derfor gik frivilligen udi Landflygtighed, uden at nogen af de andre Academiske Videnskabe søgte at overtale hende at forblive udi Landet. Tvertimod, de meenede, at Dommen var ikke skarp nok, eftersom den Formastelse, som Agerdyrkningen lod see mod en saa høyt og fornemme Videnskab som Metaphysica, syntes at røre samtliges Ære og Reputation. Saaledes triumpherede Metaphysica over sin Fiende, og gav hun sin Glæde tilkiende ved et prægtigt 405 Giestebud, som paafulgte. Men den Glæde varede ikke længe; thi man merkede Aaret derefter bedrøvelige Virkninger af Agerdyrkningens Bortgang: Saasom Jorden laae udyrket, begyndte Korneet saaledes at stige, at ikke uden de rigeste Folk kunde tilkiøbe sig det. Siden kunde man ikke faae det for Penge. Ja Elendigheden tog saa til, at mange døde af Hunger, og siges der, at Metaphysica og hendes Søster Logica omsider af Trang maatte kaage Supper paa deres Skind-Trøyer og Tøfler. Herudover maatte man ydmyge sig for Agerdyrkningen, kalde hende tilbage, og give hende Sted udi Videnskabernes første Classe. Derved kom Alting udi forrige Stand igien. Pedanteria blev formedelst sin ugrundede Dom satt fra Dommer-Embedet, og Års Critica blev Dommer i dens Sted igien.